

Різдвяне послання 2011/2012
Патріарха Київського і всієї Руси-України
Філарета

Преосвященним архіпастирям, боголюбивим пастирям,
чесному чернецтву та всім вірним Української Православної Церкви
Київського Патріархату

Дорогі браття і сестри!

Христос народився! Славимо Його!

Цього року ми святкуємо Різдво Христове у складних, а багато хто й у тяжких умовах життя. Чому світ став таким жорстоким? Чому невелика частина суспільства багатіє, а більшість страждає? Чому так багато неправди, жорстокості й соціальної несправедливості?

Відповідь може бути тільки одна: людство відкинуло Бога – як центр історичного процесу – і на Його місце поставило людину з її правами. Європейська цивілізація, в основі якої лежить християнство, керована вічними духовними цінностями, створила неперевершені матеріальні цінності. Але сьогодні християнський світ став не таким, яким він був раніше. У наш час християни поділяються на практикуючих і непрактикуючих. Практикуючі християни не тільки вірять у Бога, але й моляться Йому, відвідуючи храми Божі, і живуть за Його заповідями. Непрактикуючі християни – це ті, що прийняли таїнство хрещення, але живуть без Бога, за законами гріховного світу. Таких у європейській цивілізації, в тому числі і в Україні, – переважна більшість. Правдивих християн мало. Тому рівень моралі в суспільстві пішов на спад, християнські шлюби майже зруйновані. Навіть у церковному середовищі мораль знецінюється. Не лише миряни, але й священнослужителі забувають про своє високе християнське покликання. Ось чому нам так важко живеться на землі.

Таким же гріховним і навіть набагато гіршим був світ до народження Христа Спасителя, Сина Божого. Людина не могла звільнитися від гріха, який є причиною всіх страждань і смерті. Тому Син Божий – Творець всесвіту – прийшов на допомогу людству. Яким чином?

Він, будучи Богом, принизив Себе і став людиною – такою, як кожний із нас, тільки безгрішною. Народившись від Пресвятої Діви Марії, Він не перестав бути істинним Богом. Своїми стражданнями, смертю і воскресінням Він подолав гріх і смерть у людській природі – цим оновив наше єство і став Спасителем.

Сьогодні ми святкуємо початок нашого визволення від гріха і смерті, яким є Різдво Христове. Бо без Різдва Христового, тобто без втілення Сина Божого, не відбулося б оновлення людської природи.

Християни стали носіями цієї оновленої людської природи. Вони змінили світ, духовно переродили та оновили його. Але досягли цього, як і Христос, шляхом страждання, мучеництва, великих подвигів.

Якщо людська природа оновлена й у світі живе більше двох мільярдів християн, то чому світ став таким гріховним? Чому, зокрема, український народ страждає? Тому, що християни не провадять християнський спосіб життя, – живуть не по правді, не чують голосу совісті, шукають насолод, несправедливо збагачуються, не бачать навколо себе бідних лазарів!

Різдво Христове принесло радість усьому світу, всім народам і кожній людині, але цією радістю скористаються не всі. Апостол Павло говорить: «Невже не знаєте, що неправедники Царства Божого не успадкують? Не обманюйте себе: ні блудники, ні ідолослужителі (а ті, що поклоняються мамоні, тобто багатству, також є ідолослужителями. – П. Ф.), ні перелюбники... ні злодії, ні лихварі, ні п'яниці, ні лихословці, ні хижаки – Царства Божого не успадкують» (1 Кор. 6: 9–10).

Необхідно серйозно задуматися над тим, як наповнити християнським духом усі сфери суспільного життя: науку та освіту, культуру та охорону здоров'я, державотворення та підприємництво, політику та дозвілля. Це треба робити не лише заради Царства Божого і вічного життя, а навіть заради самозбереження. Духовне відродження можливе тільки в Бозі та в любові до Нього і до людей. Кожен повинен не тільки вірити в Бога, але й любити Його, – не лише із вдячності (бо Він принизив Себе, будучи Богом, народився в печері та немовлям був покладений у ясла), але головним чином тому, що в любові до Бога полягає сутність життя розумних істот. Ось чому Ісус Христос сказав, що любов до Бога – це перша і найбільша заповідь. Друга заповідь Божа – любити ближнього, як самого себе (Мф. 22: 36–40).

Релігійне протистояння серед Православних Церков не сприяє ні духовному відродженню, ні консолідації українського суспільства. Останнім часом з'явилася надія на утворення єдиної Помісної Української Православної Церкви, але зовнішні та внутрішні противники цієї святої справи свідомо чи несвідомо стоять на перешкоді. Однак, незважаючи на всі труднощі, в Україні буде єдина Православна Церква!

Цього святкового різдвяного дня сердечно вітаю вас, дорогі браття і сестри, і всіх християн України з Різдвом Христовим і з Новим роком. Поздоровляю зі святом українців, розсіяних по всьому світу, в Америці і в Канаді, в Європі і в Австралії, які

люблять свою Батьківщину і вболівають за нашу Українську державу. Вітаю з Різдвом Христовим Президента України Віктора Януковича, Верховну Раду, Український уряд і Збройні сили України. Нехай Господь, за молитвами Церкви, надихне їх служити українському народу за заповідями Божими і вести нашу державу європейським шляхом розвитку з Богом у душі.

У ці різдвяні дні помолимося, щоб Господь зігрів наші домівки, зміцнив здоров'я і наповнив наші спустошені душі миром і радістю.

Прославляючи народження Христа Спасителя, дякуємо Йому за всі Його благодіяння для нас, за радість і скорботи, за Його безмежну любов до нас, грішних. Нехай Господь буде милостивим до нас у Новому році у випробуваннях нашої віри та любові до України, і нехай омине нас чаша Його праведного гніву за гріхи і беззаконня наші.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа, Який народився у Віфлеємській печері від Пречистої Діви Марії, нехай буде з усіма нами!

Христос народився! Славимо Його!

Філарет, Патріарх Київський
і всієї Руси-України

Різдво Христове
2011/2012 рр.
м. Київ